

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

Nr. 76

Wat is de mens?

De vraag die in de titel staat is zonder meer Bijbels. Het is een buitengewoon belangrijke vraag, maar slechts weinigen die zichzelf Christen noemen, hebben er ooit over nagedacht. Toch is het een vraag die gesteld moet worden en waarop een antwoord gevonden moet worden, als we iets willen begrijpen van wat de Bijbel over ons te zeggen heeft over onze opstanding en over onze bestemming.

De Psalmist vroeg zich af: 'Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, en het mensenkind, dat Gij naar hem omziet?' (Psalm 8:5) en de apostel Paulus heeft deze vraag herhaald in Hebreeën 2:6. Het lijkt wel, wanneer deze vraag nu wordt gesteld, alsof de wereld en de kerk direct klaarstaan met een stereotiep cliché als antwoord. 'De mens,' zeggen zij, 'is een drievoudig wezen, samengesteld uit lichaam, ziel en geest,' waarbij meteen op I Thes. 5:23 wordt gewezen, waar 'lichaam, ziel en geest' gezamenlijk worden genoemd in de zegenbede aan het einde van de brief. Vanuit deze ogenschijnlijk onneembare vesting roepen ze iedereen die er anders over denkt toe om de wapens neer te leggen en zich gedwee over te geven. Maar voordat we dat doen en het vuurpeloton tegemoet treden wegens weerstand aan de edicten van de orthodoxe theologie, zouden we graag een vraag over dit onderwerp willen stellen.

Waarom slaat men zo schielijk Lucas 10:27 over en neemt men een zevenmijlsslap naar I Thessalonicenzen 5:23? Als men zich even zou bedenken en stilstaan bij het gedeelte uit Lucas, zou men hebben ingezien hoe gemakkelijk het is om uit één geïsoleerde tekst te bewijzen dat de mens een viervoudig wezen is, dat uit de volgende vier delen

bestaat: 'hart, ziel, kracht en verstand.' Waarom beginnen zij hun studie bij de 833e keer dat de ziel in het Woord van God voorkomt? Laat hun actie niet zien dat zij een tekst hebben uitgezocht die lijkt te zeggen wat zij al geloven en aan alle andere is voorbijgegaan, die dat tegen lijken te spreken? Is men daarnaast wel eens begonnen aan een eerlijke uitleg van I Thessalonicenzen 5:23 met de bedoeling uit te zoeken wat Paulus heeft gezegd en waarom hij dat heeft gezegd?

Het is mijn overtuiging dat noch Lucas, noch Paulus zich uitliet over een waarheid betreffende de mens en het gebruik van I Thessalonicenzen 5:23 voor dit doel laat zien dat zij die dat wel doen, een beroep doen op de Schrift met als enig doel een bewijs te leveren voor een vooropgezette en bevooroordeelde conclusie. Als we de onderdelen van deze twee gedeelten (Luc. 10:27 en I Thes. 5:23) bezien en met elkaar verbinden, hebben we een hart, ziel, kracht, verstand, geest en lichaam. Dit is voldoende om aan te tonen dat deze woorden verschillende aspecten van de mens tot uitdrukking brengen en dat ze niets te maken hebben met zijn samenstelling.

Als we het Bijbelse antwoord willen verkrijgen op de vraag 'Wat is de mens?' moeten we te rade gaan bij de woorden van zijn Schepper, Degene Die het beste in staat is om ons informatie te verschaffen over het werk Zijner handen. Toen Hij voor het eerst sprak over de mens, verklaarde Hij dat Zijn doel was hem te maken als Zijn Beeld en Zijn Gelijkenis (Gen. 1:26), een uitspraak die velen, die weinig aandacht besteden aan de precieze woorden in een boodschap van God, heeft verward. Zij denken dat 'beeld' hetzelfde is als 'vorm' en dat 'gelijkenis' zoiets is als 'evenbeeld.' De waarheid is dat de Godheid een Beeld had (zie Col. 1:15) en een Gelijkenis, een mens die was geschapen als dit Beeld en die Gelijkenis. We moeten er evenwel goed bijilstaan dat het hier om een man, een mens, ging, of zoals de meesten geneigd zijn te zeggen een menselijk wezen.

In de openbaring van de Bijbel worden drie grote klassen van wezens genoemd: menselijke wezens, hemelse wezens en geestelijke wezens. Het menselijk wezen is, omdat hij geschapen is als Beeld en Gelijkenis van de Godheid, ongetwijfeld de hoogste in rang van alle geschapen wezens. De mens is geen hemels wezen en zal er ook nooit een worden. Het is feitelijk zo dat als een menselijk wezen een hemels of geestelijk wezen zou worden, dit zonder meer een achteruitgang, een stap terug zou zijn. We zijn menselijk door geboorte, we zijn menselijk in het leven, we zullen menselijk zijn in de dood en we zullen menselijk zijn in de opstanding. Elke gedachte dat menselijke wezens door een of ander proces ooit hemelse wezens worden, of geestelijke wezens, is

volstrekt vreemd aan het Woord van God.

In Genesis 2:7 vinden we de eerste en belangrijkste uitspraak in het Woord van God over de menselijke natuur. Daar vertelt de Schepper ons over het schepsel dat Hij heeft gemaakt: 'Toen formeerde de HERE God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus; also werd de mens tot een levend wezen.'

Hier vinden we een directe uitspraak over het onderwerp van onze studie. Dit is geen slotgedeelte van een brief waar we conclusies uit moeten trekken. Er is alle reden tot dankbaarheid dat het zo eenvoudig en direct is en dat er geen serieuze bedenkingen bestaan tegen de vertaling ervan. Het is door velen herschreven om het in overeenstemming te brengen met de Platonische theorie over de natuur van de mens, maar het Hebreeuwse woordgebruik is bestand gebleken tegen elke aanval. Dit gedeelte vertelt ons hoe de mens is gemaakt, het vertelt ons waarvan hij is gemaakt en het vertelt ons wat hij is geworden en wat hij nu is. Het is het getuigenis van de Maker over het werk van Zijn handen. Het kan niet worden ontkend dat de Maker van de mens Degene is die het best in staat is om ons te informeren over de natuur van hetgeen Hij heeft gemaakt. Allen die dit getuigenis aannemen, kunnen er zeker van zijn dat zij de waarheid van God bezitten en geloven.

Aangezien Genesis 2:7 het vroegste en meest volledige verslag is dat God ons over de menselijke natuur heeft gegeven, verdient dit gedeelte onze onverdeelde aandacht. We dienen er goed acht op te slaan dat ons verteld wordt dat de Here God de mens formeerde. Het was een menselijk wezen dat Hij formeerde. Men kan dit aannemen en geloven, of men kan het verdraaien en veranderen om het te laten aansluiten bij een of andere menselijke opvatting. Het was geen ziel, het was geen geestelijk wezen en het was geen hemels wezen dat door God werd geformeerd. Het was een mens. Het was niet de woonplaats of de behuizing voor een mens om in te gaan wonen. Het was geen kleed om de mens te bedekken. Het was de mens.

Er zijn veel mensen die beweren dat God niet een mens heeft geschapen, maar alleen een lichaam. Wij geven graag toe dat het om een lichaam ging, maar toch zegt God dat het een mens was; en dat is wat we dienen te geloven. God zou over een 'lichaam' gesproken kunnen hebben, maar dat heeft Hij niet gedaan. Hij beschikte over een woord voor 'lichaam', maar Hij heeft dat niet gebruikt. Hij heeft het woord 'mens' gebruikt en dat is precies wat Hij bedoelde.

In deze tekst wordt ons ook verteld dat God de mens heeft geformeerd uit het stof, of de aarde, van de aardbodem. Hij werd niet uit het niets

geschapen. God heeft materiaal gebruikt en dat was aarde. Deze waarheid wordt nog eens benadrukt en aangescherpt door de woorden die God heeft gebruikt in Genesis 3:19: 'Totdat gij tot de aardbodem wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren.'

Gelet op dit getuigenis van God is het duidelijk dat wat God uit het stof heeft geschapen de mens was. Het heeft geen zin dat te ontkennen en te beweren dat de mens iets anders was – iets dat niet uit stof is geschapen. Als we dat doen, breken we in deze eerste hoofdstukken al met het Woord van God; en daarmee raken we uit het spoor en in conflict met al het andere dat God heeft gesproken. Als iemand weigert onderwezen te worden door het Woord van God in Genesis 2, dan zal elke verdere studie van twijfelachtige waarde zijn. Als Hij Gods oudste uitspraak over de mens afwijst, wordt hij gedwongen om alle latere uitspraken te herschrijven en te verdraaien. Laten we God geloven! Hij heeft gezegd dat Hij de 'mens' uit het stof der aarde heeft geformeerd. Dat is de waarheid en als iemand die gelooft, gelooft hij in Gods Waarheid.

Maar er zijn helaas velen die dit niet geloven. De Platonische visie op de menselijke natuur is zo verregaand verweven met de Christelijke theologie dat velen denken dat de visie van Plato over de mens evenzeer deel uitmaakt van goddelijke openbaring als de geboorte van Christus in Betlehem en Zijn dood aan het kruis van Golgotha.

Volgens Plato is de mens niet geformeerd uit het stof van de aardbodem. De mens was volgens hem een ziel die om een of andere reden verenigd is met een lichaam. Deze ziel, zo dacht hij, was de echte en werkelijke mens en zijn vereniging met het lichaam werd door hem beschouwd als een eersteklas ramp. Hij zag de dood als een positieve zegen, aangezien hiermee de ziel bevrijd werd van zijn ongewenste vereniging met het lichaam. De gedachte van Plato dat de ziel de werkelijke mens is, is tot in alle hoeken van het Christendom doorgedrongen en is daarmee het fundament geworden voor een ongelofelijk aantal valse leringen.

Slechts uit Gods Woord, uit de eerste keer dat het woord 'ziel' (*nephesh*) voorkomt, leren we dat 'de ziel' iets is wat de mens is geworden. Zoals hij in eerste instantie was geschapen, had hij alleen lichamelijke kenmerken of hoedanigheden, maar door een vervolгдаad van God, werd hij een levende ziel. De Bijbelse Waarheid is dus niet dat de mens een ziel *heeft*, maar dat hij een ziel *is* en dat hij dat is geworden door de Goddelijke daad van het inblazen van leven in de mens.

Er zullen velen zijn die geen moeite zullen doen om de woorden in de voorgaande uitspraak te begrijpen. Zij zullen opzettelijk struikelen over het onderscheid dat gemaakt wordt tussen 'hebben' en 'worden.' Maar ten behoeve van hen die oprecht wensen te weten, zal ik verdere uitleg en een voorbeeld geven.

Aangezien de mens die God heeft gemaakt een levende ziel is geworden door een vervolgactie van God, is het duidelijk dat het woord 'ziel' een hoedanigheid of een eigenschap van de mens aanduidt. Denk eens aan het volgende voorbeeld. Ik ben feitelijk en in de eerste plaats een man, een menselijk wezen, maar een bepaald aspect van mijn leven is dat ik echtgenoot ben. Ik ben niet altijd echtgenoot geweest, maar ik werd er een toen ik een vrouw kreeg die nu al meer dan vijftig jaar mijn echtgenote is. Een ander aspect van mijn leven is dat ik vader ben en dat ben ik geworden toen onze dochter werd geboren. Ik werd grootvader toen onze dochter moeder werd. Toch ben ik al die tijd een man gebleven, want alleen een man kan al deze dingen zijn. We dienen goed te beseffen dat op geen enkele manier die aspecten van mijn wezen van mij gescheiden kunnen worden en los kunnen staan van degene die dit alles is en tot uitdrukking brengt. Als ik sterf, zullen de echtgenoot, de vader en de grootvader met mij sterven. Alles was gebaseerd op een levende man en niets kan los van hem bestaan.

Zo is het ook met alle aspecten van de mens die in het Woord van God naar voren komen, zoals hart, ziel, kracht, verstand, geest en lichaam. En hoewel het gebruikelijk is te zeggen dat een mens al deze dingen bezit, wordt hiermee van dit rijke wezen, dat mens wordt genoemd en die al deze dingen bezit, niet gedefinieerd. Als men het Platonische idee aanvaardt dat de ware mens een af te scheiden ziel is, dan zegt men dat de ziel een ziel bezit. Ik geloof niet dat er enige logische uitspraak over de mens mogelijk is, tenzij er een lichaam wordt verondersteld. God heeft een mens gemaakt van de aarde en van de daaropvolgend toegevoegde levensadem, die van de mens een levende ziel heeft gemaakt, kan nooit gezegd worden dat hij de mens vervangt en de ware mens wordt. Het is absurd te veronderstellen dat enig aspect van de mens, zoals geest of ziel, los van het lichaam, een mens kan zijn.

Uit het Woord van God leren we dus wat een mens was toen hij werd geschapen en wat hij vervolgens is geworden. Hij was aarde en hoewel daar een prachtige vorm aan gegeven werd, was hij even levenloos als welke aardkluit dan ook. In deze levenloze aarde blies God echter de adem des levens. Dit maakte van de mens een levende ziel en dat is hij gebleven totdat de levensadem weer terugkeerde tot Hem Die hem gegeven heeft. 'Zo waren al de dagen van Adam, die hij geleefd heeft, negenhonderd dertig jaar; en hij stierf' (Gen. 5:5). En er bestaat niets

anders dan de opstanding om hem uit deze toestand te halen.